

W piątek nastąpi częściowe zaćmienie Słońca

17 marca 2015

W piątek będzie można zobaczyć w Polsce częściowe zaćmienie Słońca. W fazie maksymalnej Księżyc zakryje od około 60 do nawet 76 proc. tarczy Słońca, w zależności od regionu kraju.

Całkowite zaćmienie Słońca potrafi być przeżyciem, które pozostaje na długo w pamięci, jeśli jesteśmy świadkiem takiego zjawiska. 20 marca nastąpi tego typu zaćmienie, ale pas zaćmienia całkowitego nie obejmie Polski. Przebiegnie przez północną część Oceanu Atlantyckiego i Morze Arktyczne, zaczynając się w okolicach Grenlandii, przechodząc przez Wyspy Owczę, Spitzbergen i docierając do okolic bieguna północnego.

Natomiast na terenie naszego kraju będzie można zobaczyć zaćmienie częściowe. Będzie ono miało bardzo dużą fazę – Księżyc zakryje około 60 proc., a w północno-zachodniej części kraju nawet 76 proc. tarczy Słońca. Zaćmienie w Polsce rozpocznie się o godz. 9.39 w południowo-zachodniej części kraju. Będzie trwało do godz. 12.12 w północno-wschodniej części.

Dokładne momenty głównych faz zaćmienia, dla kilku miast, są następujące: Warszawa: początek zaćmienia o godz. 9.47, faza maksymalna 10.57 (zakryte 66,1 proc. tarczy, faza 0,723), koniec zaćmienia 12.07; Gdańsk: początek 9.37, maksimum 10.56 (72,6 proc., faza 0,775), koniec 12.06; Kraków: początek 9.44, maksimum 10.53 (62,8 proc., faza 0,696), koniec 12.04.

W całej Polsce różne planetaria, astronomiczne stowarzyszenia i kluby będą organizować publiczne pokazy zaćmienia. Przykładowo takie pokazy zorganizuje Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii (PTMA), które posiada oddziały w kilkunastu miastach – ich listę można znaleźć na stronie internetowej www.ptma.pl.

Zaćmienie można oglądać zarówno gołym okiem, jak i za pomocą teleskopów wyposażonych w odpowiednie filtry. Nie wolno patrzeć na Słońce przez lornetkę lub teleskop nieprzystosowany do tego celu, gdyż grozi to poważnym uszkodzeniem, a nawet utratą wzroku. W sklepach ze sprzętem astronomicznym oraz optycznym można zakupić okulary do obserwacji zaćmienia, a także specjalne filtry – folie Baader Planetarium. Są też odpowiednio skonstruowane filtry szklane lub specjalne układy optyczne (tzw. klin Herschela).

Zaćmienie Słońca występuje w momencie, gdy Księżyc przesłania tarczę słoneczną. W ciągu roku dochodzi do kilku tego typu zjawisk (od dwóch do pięciu, przy czym nie wszystkie są całkowite). Najbardziej efektowne jest zaćmienie całkowite, ale z uwagi na to, że pas takiego zaćmienia jest wąski, zdarza się na danym obszarze naszej planety rzadko. W Polsce ostatnie całkowite zaćmienie Słońca było widoczne w 1954 roku.

Kolejne częściowe zaćmienie Słońca będzie można dostrzec z terenu naszego kraju teoretycznie 21 czerwca 2020 roku, ale zakryty będzie jedynie bardzo niewielki skrawek tarczy, a widoczne będzie jedynie w Bieszczadach. Następna okazja zobaczenia tego zjawiska z terenu naszego kraju nadejdzie 10 czerwca 2021 roku, przy czym faza maksymalna będzie znacznie mniejsza niż obecnie. Kolejne widoczne z Polski zaćmienie o tak dużej fazie jak obecnie, nastąpi w 2026 roku. Natomiast amatorzy zaćmienia całkowitego raczej będą musieli wybrać się na wycieczkę zagraniczną (w tymże 2026 roku do Hiszpanii), bowiem w Polsce takie zjawisko nastąpi dopiero w przyszłym stuleciu – w 2135 roku.

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)